



INTERNÁ SMERNICA

Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie

o prijímaní a vybavovaní podnetov o protispoločenskej činnosti

v zmysle zákona č. 307/2014 o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Cyprichova 42, 831 53 Bratislava, www.vudpap.sk

Oboznámenie zamestnancov so zásadami podávania, preverovania a evidovania podnetov podávaných v zmysle zákona č. 307/2014 Z.z.

Zamestnávateľ v zmysle požiadaviek zákona vydal vnútorný predpis, ktorý upravuje podmienky poskytovania ochrany osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s **oznamovaním kriminality** alebo inej **protispoločenskej činnosti**, ako aj **právach a povinnostiach fyzických osôb** a právnických osôb pri oznamovaní protispoločenskej činnosti.

Tento predpis je záväzný pre všetkých zamestnancov zamestnávateľa a jeho štatutárneho zástupcu.

VYMEDZENIE NIEKTORÝCH POJMOV

- **Zodpovedná osoba** – osoba, ktorá plní úlohy zamestnávateľa podľa odsekov 4 až 7 a § 12.

Zodpovedná osoba musí byť v priamej podriadenosti štatutárneho orgánu zamestnávateľa, a ak nie je zamestnancom, je viazaná len pokynmi štatutárneho orgánu zamestnávateľa.

- **Oznamovateľ** – fyzická osoba (zamestnanec organizácie), ktorá v dobrej viere urobí oznámenie **závažnej** protispoločenskej činnosti **príslušnému orgánu**, ktoré môže významnou mierou prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu alebo usvedčeniu jej páchatel'a. Za oznamovateľa sa okrem daného zamestnanca považuje aj jemu blízka osoba, ak je v pracovnoprávnom vzťahu k tomu istému zamestnávateľovi.
- **Závažná protispoločenská činnosť**
 - a) protiprávne konanie, ktoré je niektorým z trestných činov poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 až 263 Trestného zákona,
 - b) trestným činom machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 Trestného zákona,
 - c) niektorý z trestných činov zneužívania právomoci verejného činiteľa alebo marenie úlohy verejným činiteľom,
 - d) niektorý z trestných činov korupcie podľa Trestného zákona (prijímanie úplatku, podplácanie, nepriama korupcia, volebná korupcia).
- **Trestný čin** - za ktorý Trestný zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky.
- **Správny delikt** - za ktorý možno uložiť pokutu s hornou hranicou vo výške najmenej 50 000 Eur.
- **Podnet** – je neanonymné a anonymné oznámenie o **inej ako závažnej** protispoločenskej činnosti, o ktorej sa fyzická osoba dozvedela v súvislosti s výkonom svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.
- **Zamestnávateľ** – právnická alebo fyzická osoba, ktorá zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu v pracovnoprávnom vzťahu.

- **Orgán verejnej moci** – orgánom môže byť štátny orgán, obec, vyšší územný celok. Právnická osoba zriadená zákonom a právnická osoba zriadená štátnym orgánom, obcou alebo vyšším územným celkom podľa osobitného zákona.
- **Anonymné oznámenie** – je oznámenie, v ktorom nie je uvedené meno, priezvisko a adresa pobytu osoby, ktorá ho podáva.
- **Konanie v dobrej viere** – konanie osoby, ktorá vzhľadom na okolnosti, ktoré sú jej známe a vedomosti, ktoré v tom čase má, je presvedčená o pravdivosti uvádzaných skutočností. V pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere, kým sa nepreukáže opak.

PODÁVANIE PODNETOV

Podávanie podnetov sa podáva písomne, ústne alebo elektronicky zodpovednej osobe, ktorá bola zamestnávateľom poverená na výkon a plnenie úloh vyplývajúcich z daného zákona.

Meno a priezvisko poverenej zodpovednej osoby:

Podnet musí obsahovať nasledujúce údaje:

- a) meno a priezvisko osoby podávajúcej podnet,
- b) adresa pobytu osoby,
- c) predmet podnetu.

Ak ide o anonymný podnet, tak uvedie sa iba poznámka, že ide o anonymný podnet.

Podávanie podnetov je možné nasledujúcimi spôsobmi:

- a) ústne do zápisnice,
- b) písomne,
- c) poštou,
- d) e-mailom.

PREVEROVANIE PODNETOV

Preverovanie podnetov vykonáva zodpovedná osoba, ktorá je povinná preveriť každý podnet od zamestnanca a to v čo najkratšom čase. Preverenie podnetu je povinná vykonať najneskôr do 90 dní od jeho podania, pokiaľ mu v tom nebránia nejaké okolnosti. Túto lehotu možno predĺžiť o ďalších 30 dní s tým, že pri neanonymných podnetoch sa predĺženie oznámi osobe, ktorá podala podnet, s uvedením dôvodov predĺženia. Pri prešetrovaní podnetu sa vychádza z jeho obsahu, bez ohľadu na jeho označenie. Celková lehota preverovania podnetu nesmie presiahnuť 120 dní od jeho podania.

Pokiaľ z obsahu podania vyplýva, že nejde o podnet podľa tohto vnútorného predpisu, ale na vybavenie podania je príslušný iný orgán, zodpovedná osoba podanie bezodkladne postúpi tomuto orgánu. O tejto skutočnosti bezodkladne informuje oznamovateľa podania.

V prípade potreby doplnenia alebo upresnenia údajov uvedených v podnete zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu vyzve oznamovateľa podnetu na jeho doplnenie alebo upresnenie s určením lehoty na uskutočnenie tohto úkonu.

Pokiaľ podnet smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi alebo štatutárnemu zástupcovi zamestnávateľa, zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu oboznámi dotknutého zamestnanca alebo štatutárneho zástupcu s obsahom podnetu a umožní mu vyjadriť sa k nemu, ako aj predložiť doklady, písomnosti či iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie veci. Pri oboznamovaní s obsahom podnetu je zodpovedná osoba povinná dbať na zachovanie mlčanlivosti o totožnosti podávateľa podnetu a na ochranu osobných údajov podľa zákona č. 122/2013 Z. z. V prípade, že z informácií, ktoré sú súčasťou alebo prílohou podnetu, možno vyvodiť totožnosť oznamovateľa podnetu, zodpovedná osoba s takýmito informáciami dotknutého zamestnanca neoboznámi, ale vyzve ho len na uvedenie, resp. predloženie skutočností nevyhnutných na spoľahlivé preverenie podnetu.

Zodpovedná osoba umožní oznamovateľovi podnetu vyjadriť sa k zisteným záverom. Pokiaľ podávateľ podnetu uvedie nové skutočnosti alebo so zistenými závermi nesúhlasí, zodpovedná osoba sa musí s týmito skutočnosťami a nesúhlasnými námietkami vysporiadať v písomnom zázname o výsledku preverenia podnetu s uvedeným, či sú tieto skutočnosti a námietky opodstatnené.

Pokiaľ sa v prípade preverovania podnetu preukáže, že došlo k spáchaniu trestného činu, zodpovedná osoba je túto skutočnosť povinná oznámiť orgánom činným v trestnom konaní.

Výsledok preverenia podnetu vo forme písomného záznamu je zodpovedná osoba povinná zaslať oznamovateľovi podnetu najneskôr do 10 dní od jeho preverenia.

ZACHOVANIE MLČANLIVOSTI O OZNAMOVATEĽOVI

Zodpovedná osoba a jej zamestnávateľ sú povinní zachovávať mlčanlivosť o totožnosti oznamovateľa podnetu.

POSKYTOVANIE OCHRANY ZAMESTNANCOM

Každý zamestnanec má právo na poskytnutie ochrany pri oznámení **závažnej protispoločenskej činnosti** (ďalej len trestný zákon). Žiadosť o poskytnutie ochrany sa podáva písomne alebo ústne do zápisnice prokurátorovi okrem konania pred súdom, kedy sa žiadosť podáva súdu, ktorý koná vo veci.

Žiadosť musí obsahovať nasledujúce údaje: meno a priezvisko, dátum narodenia a adresu pobytu osoby, ktorá podáva žiadosť, miesto výkonu jej práce a označenie jej zamestnávateľa.

Ak prokurátor alebo súd zistí, že osoba, ktorá podala žiadosť o poskytnutie ochrany je oznamovateľom, bezodkladne písomne oznámi inšpektorátu práce, zamestnávateľovi a oznamovateľovi, že sa oznamovateľovi poskytuje ochrana. Doručením písomného oznámenia prokurátora alebo súdu zamestnávateľovi podľa prvej vety sa oznamovateľ stáva **chráneným oznamovateľom**.

Upozornenie:

Ak prokurátor alebo súd zistí, že osoba, ktorá podala žiadosť o poskytnutie ochrany, nie je oznamovateľom (zamestnancom), bezodkladne jej písomne oznámi túto skutočnosť s uvedením dôvodov neposkytnutia ochrany.

Doručením písomného oznámenia prokurátora alebo súdu **zamestnávateľovi** sa oznamovateľ stáva chráneným oznamovateľom.

Zamestnanec, ktorý pri podaní oznámenia **závažnej protispoločenskej činnosti** (ďalej len správny delikt) požiada o ochranu musí podať žiadosť o poskytnutie ochrany písomne alebo ústne orgánu, ktorý je príslušný na konanie o správnom delikte.

Žiadosť musí obsahovať nasledujúce údaje: meno a priezvisko, dátum narodenia a adresu pobytu osoby, ktorá podáva žiadosť, miesto výkonu jej práce a označenie jej zamestnávateľa.

Upozornenie:

Ak správny orgán zistí, že osoba, ktorá podala žiadosť o poskytnutie ochrany, je oznamovateľom, bezodkladne písomne oznámi inšpektorátu práce, zamestnávateľovi a oznamovateľovi, že sa oznamovateľovi poskytuje ochrana.

Doručením písomného oznámenia správneho orgánu **zamestnávateľovi** sa oznamovateľ stáva chráneným oznamovateľom.

Pokiaľ zamestnanec má štatút chráneného oznamovateľa, zamestnávateľ nemôže so zamestnancom ukončiť pracovný pomer bez súhlasu inšpektorátu práce. Súhlas inšpektorátu práce sa nevyžaduje, ak sa pracovnoprávnym úkonom priznáva nárok alebo ak ide o pracovnoprávny úkon súvisiaci so skončením pracovnoprávneho vzťahu, ktorý je dôsledkom právnej skutočnosti, ktorá nezávisí od posúdenia zamestnávateľa.

Ochrana poskytovaná oznamovateľovi zaniká za nasledujúcich podmienok:

- a) Doručením písomného oznámenia chráneného oznamovateľa o vzdaní sa ochrany inšpektorátu práce. Zánik ochrany inšpektorát práce bezodkladne písomne oznámi zamestnávateľovi a prokurátorovi, súdu alebo správneho orgánu.,
- b) Skončením alebo zánikom pracovnoprávneho vzťahu chráneného oznamovateľa. Zánik ochrany zamestnávateľ bezodkladne písomne oznámi inšpektorátu práce a prokurátorovi, súdu alebo správneho orgánu.,
- c) Skončením trestného konania alebo konania o správnom delikte; ochrana však nezaniká, ak sa trestné konanie skončí postúpením veci inému orgánu. Zánik ochrany prokurátor, súd alebo správny orgán bezodkladne písomne oznámi inšpektorátu práce, zamestnávateľovi a chránenému oznamovateľovi.,
- d) Odsúdením chráneného oznamovateľa za trestný čin krivého obvinenia alebo za trestný čin krivej výpovede a krivej prisahy v súvislosti s podaním oznámenia. Zánik ochrany prokurátor, súd alebo správny orgán bezodkladne písomne oznámi inšpektorátu práce, zamestnávateľovi a chránenému oznamovateľovi.,
- e) Ak sa preukáže, že oznámenie nebolo podané v dobrej viere. Ochrana zaniká písomným oznámením prokurátora, súdu alebo správneho orgánu zamestnávateľovi; prokurátor, súd alebo správny orgán bezodkladne písomne oznámi zánik ochrany inšpektorátu práce a chránenému oznamovateľovi.

SPRACÚVANIE OSOBNÝCH ÚDAJOV UVEDENÝCH V PODNETE

Na účely vedenia evidencie podnetov je zamestnávateľ oprávnený spracúvať osobné údaje uvedené v podnete v rozsahu: meno, priezvisko, adresa pobytu, e-mail, tel. kontakt.

EVIDOVANIE PODNETOV

- a) Zodpovedná osoba je povinná viesť evidenciu podnetov, v ktorej zaznamenáva nasledujúce údaje:
 - dátum doručenia podnetu,
 - meno, priezvisko, adresa pobytu, e-mail, tel. kontakt podávateľa podnetu; v prípade anonymného podnetu sa uvedie iba poznámka, že ide o anonymný podnet,
 - predmet podnetu,
 - výsledok preverenia podnetu,
 - dátum skončenia preverenia podnetu.
- b) Každý novoprijatý podnet je zodpovedná osoba povinná bezodkladne zaevidovať v evidencii podnetov pod číslom podnetu, ktorý pozostáva z poradového čísla jeho doručenia a roku doručenia. Zodpovedná osoba je povinná vyžiadať číslo z registratúrneho denníka pre každý doručený podnet. V prípade anonymného podania zodpovedná osoba zaeviduje podnet ako „anonymný podnet zákon č. 307/2014“.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- a) Táto interná smernica je dostupná všetkým zamestnancom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie na webovej stránke www.vudpap.sk - Zodpovedná osoba podľa z. č. 307/2014 Z.z. a na sekretariáte riaditeľky.
- b) Organizácia VÚDPaP zabezpečí informovanie všetkých zamestnancov o tomto predpise a zákone o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti.

Táto smernica nadobúda platnosť a účinnosť dňom 01. 06. 2015.